

ГАЛЕРИЈА PTC
ТАКОВСКА 10
СВАКОГ ДАНА
ОД 10 ДО 20 ЧАСОВА
ДО 3. СЕПТЕМБРА

(http://www.rts.rs/...)

Конструктивном расправом до закона о употреби нових технологија

НЕДЕЉА, 13. АВГ 2017, 10:55 -> 11:49

(/page/magazine/ci/story/2520/nauka/2835951/konstruktivnom-raspravom-do-zakona-o-upotrebi-novih-tehnologija.html?print=true)

(/page/magazine/ci/story/2520/nauka/2835951/konstruktivnom-raspravom-do-zakona-o-upotrebi-novih-tehnologija.html?email=yes)

Говорећи о едитовању („поправљању”) генома, др Мајкл Морисон, главни истраживач Одељења за јавно здравље „Нафилд”, изнео је уверење да та иновативна метода може да помогне свима којима је то потребно, али да захтева веома пажљиво управљање и свеобухватну дискусију.

Др Мајкл Морисон је за Интернет портал РТС-а истакао да је важно да нову технологију „уређивања” генома не посматрамо изоловано, већ у оквиру развоја савремене науке и текућих истраживања чији резултати треба да буду примењени у клиничкој пракси, индустрији, пољопривреди, заштити животне средине.

Интервју др Мајкла Морисона за Интернет портал РТС-а

Повезивањем до бољих закона

Постојећи етички и законски оквири морају се прилагодити новим технологијама. Због тога је у Бриселу 2013. године формирана мрежа организација из КОСТ (COST) земаља, названа „Акција 1303”, или Унапређење здравља грађана помоћу јавно-приватних иницијатива: јавно здравље, тржиште и етичке перспективе (CHIP ME). Повезивањем истраживача и других заинтересованих страна, требало би да се дође до чврстих законских и етичких оквира за безбедну употребу ових технологија. Технологија едитовање гена била је тема окупљања истраживача „Акције 1303” пролетос у Тренту, Италији.

Иако би могле да донесу много доброг, нове технологије изазивају забринутост јавности. Који су најчешћи разлози за такву реакцију?

Те технологије су се нашле у фокусу јавности због тога што су нове и другачије, засноване на биологији и што обећавају и оно што се раније није могло учинити на нашим ћелијама, ткивима, генима... Према мишљењу неких, само манипулисање „биолошким материјалом“ већ је по себи лоше, други брину о њеним последицама – да ли ће те технологије још више продубити неједнакост међу људима, или нашкодити деци, или омогућити појединцима да експлоатишу друге, или дати моћ појединим компанијама... Како ја видим, суштина њихове забрине још је неки у чињеници да у нашем друштву постоји неједнакост која је већ по себи лоша, а нове технологије би могле још да је продубе.

Да ли би укључивање јавности у процес креирања регулативе и етичких норми (које морају пратити напредак технологије) допринело смањењу страха код људи?

– Много се говори о укључивању јавности у ове процесе, али то само по себи није решење. Морамо размишљати како да укључимо што више различитих група и како да те дискусије обухвате важна питања. Ако кажете грађанима – желимо да кроз дискусију сазнамо да ли мислите да је едитовање генома добро или лоше, већ сте њихове одговоре ограничили само на „добро“ или „лоше“. Ту нема много простора за компромис и разговор. Ако бисмо пак ствари поставили другачије, ако бисмо јавност питали шта можемо урадити у вези са овом технологијом, кога би све требало укључити, и ако бисмо осим грађана и научника у дискусију укључили и представнике државе која финансира таква истраживања, као и индустрије која касније треба да их примени, пацијенте... Ако имате различите групе које расправљају о томе шта желе, како могу да сарађују, шта их забрињава, имаћете много продуктивнију дискусију.

Најзначајнија имена биоетике на конференцији у Београду

Расправа о револуционарној технологији едитовања гена одржаће се у Београду, 21. и 22. августа. На конференцији коју организује Центар за биоетичке студије Београдског универзитета у сарадњи са Центром Хејстингс и Одсеком за медицинску етику Медицинског факултета Универзитета Њујорк учествоваће најцењенији биоетичари данашњице са Џоном Харисом и Артуром Капланом на челу. Током два дана расправљаће се о едитовању гена код људи и других организама, сигурности учесника у истраживањима, ризицима по животну средину, примени нових технологија у војне сврхе итд.

Како, по Вашем мишљењу, можемо подстаћи ту сарадњу?

– Често се чује да јавност треба да се образује о овим технологијама. То је истина с те стране што – ако желите да људи разумеју шта радите и да буду у стању да дискутују, потребно је да знају понешто о науци. Не да проучавају на нивоу детаља, али уколико их питате шта мисле о едитовању гена, морате им претходно објаснити на неки начин шта та технологија доноси и како ради.

Шта је са другим заинтересованим странама укљученим у овај процес?

– Мислим да у исто време морамо образовати и остале групе укључене у овај процес. Ако научници сматрају да су грађани нерационални или „против науке“, морамо им објаснити због чега они тако мисле, зашто су забринути. Слично је и ако желимо да укључимо и представнике државе и индустрије.

Потребно је да разговарамо о томе какве технологије желимо, шта желимо да оне учине за нас и да разумемо позиције осталих који учествују у дискусији. И све то пре него што добијемо нови производ на нашем тржишту, нове услуге у болницама, фармама.

(/page/magazine/ci/story/2520/nauka/2835951/konstruktivnom-raspravom-do-zakona-o-upotrebi-novih-tehnologija.html?print=true)

(/page/magazine/ci/story/2520/nauka/2835951/konstruktivnom-raspravom-do-zakona-o-upotrebi-novih-tehnologija.html?email=yes)

Uklanjanje neželjenih malja
EPILACIJA LASEROM - dr Svetlana Đurišić
Candela GentleLase + Asclepion MedioStar

Želite Bolji Sluh?
Besplatne Provere Sluha - Zakaži Odmah.
Oticon Slušni Aparati na 12 Rata.

БРОЈ КОМЕНТАРА 1

ПОШАЉИ КОМЕНТАР

(недеља, 13. авг 2017, 18:50)
anonpoulos [нерегистровани]

пошаљи одговор (/page/magazine/ci/comment.html?)

topicId=2835951&kind=story&backUrl=%2Fpage%2Fmagazine%2Fci%2Fstory%2F2520%2Fnauka%2F2835951%2Fkonstruktivnom-raspravom-do-zakona-o-upotrebi-novih-tehnologija.html&replyTold=10941121)

(/PAGE/MAGAZINE/CI/COMMENT.HTML?)

TOPICID=2835951&KIND=STORY&BACKURL=%2FPAGE%2FMAGAZINE%2FCI%2FSTORY%2F2520%2FN
RASPRVOM-DO-ZAKONA-O-

Услуге за богате и бедне